

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE POSUŠJE

za 2016.godinu

Broj: 07-37/17

Sarajevo, kolovoz 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD.....	5
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	7
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	8
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	8
6.1.1	Prihodi i primici.....	8
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	9
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova uposlenih.....	9
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	10
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	11
6.1.2.4	Kapitalni transferi	12
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava.....	12
6.1.3	Financijski rezultat	12
6.2	BILANCA STANJA	13
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja.....	13
6.2.2	Stalna sredstva	14
6.2.3	Kratkoročne obveze.....	14
6.2.4	Dugoročne obveze	15
6.2.5	Popis sredstava i obveza.....	15
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	15
7.	JAVNE NABAVE	16
8.	SUDBENI SPOROVI	18
9.	KOMENTAR	18
IV	PRIVITAK GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	19
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu	20
	Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine	23
	Izvješće o novčanim tijekovima Period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine.....	24

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje temeljem provedene finansijske revizije koja uključuje reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Općine Posušje za 2016. godinu** koji uključuju: Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo **Općine Posušje** odgovorno je za izradu i fer prezentiranje finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i provedemo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća **Općine Posušje** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom:

1. Kratkoročna razgraničenja u iznosu 102.270 KM i obveze prema sredstvima civilne zaštite u iznosu 22.000 KM nisu iskazani sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.1. Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, finansijska izvješća **Općine Posušje** pokazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje proračuna i novčane tijekove za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Skretanje pozornosti

Bez utjecaja na dano mišljenje o finansijskim izvješćima, skrećemo pozornost na slijedeće:

- **Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka u 2008. godini, vezanih za nabavu stalnih sredstava putem robnog kredita (vodovodne cijevi) u iznosu od 4.887.399 KM, sredstva i izvori sredstava nisu usuglašeni (točka 6.2.2 Izvješća).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima **Općine Posušje za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, rukovodstvo **Općine Posušje** je također, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensku, svrshishodnu i zakonitu uporabu sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tomu da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tomu da li je poslovanje **Općine Posušje** za 2016. godinu prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom:

1. **Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članaka 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članka 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća);**

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

-
2. Prilikom pripreme i izrade Proračuna, kao i kod proračunskog izvješćivanja, nije se dosljedno pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točka 5. Izvješća);

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima **Općine Posušje** za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti

Bez utjecaja na dano mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na slijedeće:

- Prema članku 27. Zakona o riznici u FBiH, Općina je bila obvezna da u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona (12.04.2016. godine) uskladi svoje akte s istim zakonom, te da u roku od 12 mjeseci uspostavi riznični način poslovanja s javnim sredstvima. Do okončanja predmetne revizije nisu ni započete aktivnosti na uspostavljanju riznice (točka 4. Izvješća).

Sarajevo, 22.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH ;
- Proračun Općine Posušje za 2016. godinu;
- Odluka o izvršenju proračuna za 2016. godinu;
- Statut općine Posušje;
- Pravilnik o radnim odnosima, plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u službama za upravu općine Posušje;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika jedinstvenog tijela uprave i službi za upravu općine Posušje;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika jedinstvenog tijela uprave i službi za upravu općine Posušje;
- Odluka o utvrđivanju koeficijenta za obračun plaće Općinskog pravobranitelja općine Posušje.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Posušje (u daljem tekstu Općina) je jedinica lokalne samouprave uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH², sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, spomenutim Zakonom i Statutom Općine Posušje. Općina ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom i Zakonom i bavi se svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Tijela Općine su: Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) je, prema Statutu, zastupničko tijelo građana Općine i tijelo lokalne samouprave izabrano na temelju općeg biračkog prava na izravnim izborima tajnim glasovanjem na način određen zakonom. Vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine te obavlja druge poslove sukladno Ustavu, zakonu i ovom statutu. Općinsko vijeće ima 21 vijećnika. Općinski načelnik (u daljem tekstu: Načelnik) je nositelj izvršene vlasti Općine i isti se bira izravno, na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su više razine prenijele na Općinu obavlja jedinstveno općinsko tijelo državne službe na način utvrđen Ustavom, zakonom ili drugim propisom. U okviru općinskog tijela državne službe uspostavljene su općinske službe za upravu: Služba za opću upravu i društvene djelatnosti, Služba za financije, Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Služba za gospodarstvo i Služba za branitelje iz Domovinskog rata.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Jedinствenog tijela uprave i službi za upravu Općine Posušje³ uređeno je unutarnje ustrojstvo Jedinствenog tijela uprave i službi za upravu Općine.

Navedenim Pravilnikom sistematizirano je 86 radnih mjesta, dok je na dan 31.12.2016. godine bilo 70 uposlenika. Pravilnikom o unutarnjem ustroju i načinu rada Općinskog pravobraniteljstva Posušje su sistematizirana tri radna mjesta, a na dan 31.12.2016. godine su bila dva uposlenika. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka Centra za socijalni rad sistematizirano je 10 radnih mjesta, dok je na dan 31.12.2016. godine bilo osam uposlenika.

Načelnik Općine je Branko Bago, koji je nakon lokalnih izbora u 2016. godini dobio novi mandat na četiri godine.

Sjedište Općine je u Posušju, u ulici Fra Grge Martića 30.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Općine za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da temeljem provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, u razdoblju lipanj - srpanj 2017. godine.

Uzimajući u obzir da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

³ „Sl. Glasnik općine Posušje“, br. 01/16

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured) je izvršio reviziju Općine Posušje za 2002. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvješćima. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, u obavljenoj reviziji za 2002. godinu, nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po istim.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, načelnik je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Općina je usvojila većinu internih akata i procedura u cilju uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola. Nije donijet Pravilnik o internim kontrolama, shodno članku 86. Zakona o proračunima u FBiH⁴, kojim su uređuju upravljački i administrativni kontrolni postupci, finansijsko - računovodstveni interni kontrolni postupci i postupci procjene rizika, postupci informiranja, komuniciranja i nadgledanja radi osiguranja ciljeva općinskih organa uprave. Nisu donesene ni vlastite računovodstvene politike, sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji⁵ u FBiH i članku 1. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu⁶, a ni akt o korištenju sredstava reprezentacije.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, definiran je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta i izvršitelja za obavljanje poslova i zadataka.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela, koji se definira kao proces kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u: djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući u obzir navedeno naša obveza je bila da se uvjerimo što od navedenih kontrolnih mehanizama je u uporabi u Općini.

Naši nalazi, vezani za funkcioniranje sustava unutarnjih, ukazuju da sustav unutarnjih kontrola u pojedinim procesima rada nije na zadovoljavajućoj razini.

Nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza, te samim tim nije niti izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, niti je izvršeno usuglašavanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava.

Nisu poduzete zakonom predviđene aktivnosti na naplati potraživanja, niti su potraživanja starija od šest mjeseci iskazana na odgovarajućoj poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Kupcima nisu dostavljene konfirmacije na ovjeru, s ciljem usuglašavanja iskazanih potraživanja.

Knjigovodstvena evidentiranja na pozicijama potraživanja i kratkoročnih razgraničenja nisu provedena na način definiran Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Nedosljedna primjena propisa u manjem dijelu je konstatirana i kod obračuna i isplate uvećanja plaća i primjene Zakona o javnim nabavama.

⁴ „Sl.novine FBiH“ br: 102/13, 13/14, 9/14, 8/15, 91/15, 102/15

⁵ „Sl.novine FBiH“ br: 83/09

⁶ „Sl.novine FBiH“ br: 58/16

Općina nije uspostavila riznično poslovanje, niti je Općinsko vijeće donijelo Odluku o uspostavi riznice, kako je propisano člankom 27. Zakona o riznici u FBiH.

Preporuke:

- ***Donijeti Pravilnik o internim kontrolama, pravilnik o računovodstvenim politikama i akt o korištenju sredstava reprezentacije.***
- ***Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju rizničnog poslovanja sukladno članku 27. Zakona o riznici u FBiH.***

Za sve ostale naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkciranju sustava unutarnjih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvješća u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Unutarnja revizija

Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu nije predviđeno radno mjesto unutarnjeg revizora, niti su poslovi samostalnog unutarnjeg revizora u funkciji Jedinice za unutarnju reviziju dodijeljeni nekom od uposlenika, što znači da se nije postupilo u sukladno članku 8. stavak 4. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i člankom 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- ***Uspostaviti unutarnju reviziju sukladno članku 8. stavak 4. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članku 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.***

Fiskalna odgovornost

Načelnik nije sačinio i dostavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija Županije Zapadnohercegovačke, kako je to definirano odredbama članaka 2., 5., 6. i 12. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***Načelnik treba sačiniti i dostaviti izjavu o fiskalnoj odgovornosti, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun Općine za 2016. godinu je usvojen 23.12.2015. godine i istim su planirani prihodi i primici u iznosu 6.240.700 KM, rashodi i izdaci 5.946.080 KM, izdaci za otplatu dugova 50.000 KM i pokriće deficita iz ranijeg razdoblja u iznosu 244.000 KM. Izmjenama i dopunama proračuna za 2016. godinu od 22.12.2016. godine, planirani su prihodi i primici u iznosu 6.834.200 KM, rashodi i izdaci u iznosu 6.483.700 KM, izdaci za otplatu dugova u iznosu 50.000 KM, te pokriće deficita iz ranijeg razdoblja u iznosu 300.500 KM.

Provedenom revizijom utvrđili smo da se kod planiranja i donošenja proračuna, kao i proračunskog izvješćivanja nije pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, obzirom na slijedeće:

- Nije utvrđen Registar proračunskih korisnika;
- Nisu donijete Smjernice ekonomске i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje;
- Nije traženo mišljenje Županijskog ministarstva financija o planu poreznih prihoda prilikom sačinjavanja prijedloga Proračuna za 2016. godinu, kao i Prijedloga izmjena i dopuna proračuna za 2016. godinu;

- Nisu sačinjavani operativni planovi;
- Nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova;
- Nije imenovan odbor za likvidnost;
- Nije se pridržavalo utvrđenih ograničenja u Posebnom djelu proračuna, što je imalo za posljedicu iskazano prekoračenje na određenim pozicijama rashoda i izdataka;
- U definiranom roku nisu dostavljena finansijska izvješća Županijskom ministarstvu finančija;
- Nisu uspostavljene zadovoljavajuće evidencije prikupljenih i realiziranih namjenskih sredstava;

Općinsko vijeće je 02.06.2017. godine donijelo Zaključak o usvajanju Izvješća o izvršenju proračuna Općine za 2016. godinu.

Preporuke:

- *Kod pripreme i izrade proračuna, kao i kod proračunskog izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*
- *Uspostaviti cjelovite evidencije prikupljenih namjenskih sredstava, kao i evidencije realizacije namjenskih sredstava za definirane namjene.*

6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjim finansijskim izvješćima i u Izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu 6.637.573 KM i u odnosu na planiranih 6.783.100 KM, manji su za 146.527 KM ili 2,15%. Prihodi revidirane godine su iskazani u iznosu 5.679.247 KM, dok su primljeni transferi i donacije iskazani u iznosu 958.326 KM.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza 3.922.741 KM, neporezne prihode 1.756.506 KM i prihode po osnovu zaostalih obaveza 7.688 KM.

Prihodi od poreza se odnose na prihode od neizravnih poreza 2.336.908 KM, porez na dohodak 1.158.793 KM, porez na imovinu 343.649 KM, ostale poreze 76.684 KM, porez na dobra i usluge 2.552 KM, porez na plaću i radnu snagu 2.079 KM i porez na dobit pojedinaca i poduzeća 2.076 KM.

Neporezni prihodi se odnose na ostale proračunske naknade i takse 955.941 KM, naknade i takse po federalnim propisima 343.286 KM, komunalne naknade i takse 318.897 KM, administrativne takse 94.415 KM, prihode od nefinansijskih javnih poduzeća 29.319 KM, ostale prihode od imovine 7.979 KM, prihode od pružanja javnih usluga 6.419 KM i novčane kazne 250 KM.

Primljeni transferi i donacije se odnose na tekuće transfere od ostalih razina vlasti 460.771 KM (FBiH 50.000 KM – sanacija cesta, Županije Zapadno-hercegovačke – sanacija cesta 195.200 KM, prijevoz učenika 129.566 KM, financiranje sportskih klubova 36.106 KM, sanacija stadiona 22.318 KM itd.), kapitalne transfere od ostalih razina vlasti 337.859 KM (FBiH 97.708 KM za izgradnju logističkog centra, Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadno-hercegovačke 240.151 KM za lokalne vodovode), primljeni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija 125.134 KM (Državni ured RH za hrvate izvan Hrvatske – izgradnja fasada nove osnovne škole i nabava učila za Srednju strukovnu školu), kapitalni transferi od inozemnih vlada 14.500 KM (UNDP – Projekt Osrdak) i donacije 20.062 KM (donacije za festival klapa 6.540 KM, donacije za Dan branitelja 1.600 KM, donacije za Posuško ljeto 1.300 KM, itd.).

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu 6.169.549 KM, što u odnosu na operativni proračun od 6.553.001 KM predstavlja ostvarenje od 94,15%.

Struktura rashoda i izdataka sa indeksom ostvarenja iskazanim u finansijskim izvješćima je slijedeća: izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 1.884.241 KM (30,54%), plaće i naknade uposlenih 1.698.141 KM (27,52%), tekući transferi 1.528.987 KM (24,78%), kapitalni transferi 581.380 KM (9,42%), izdaci za nabavu stalnih sredstava 377.412 KM (6,18%), doprinosi poslodavca 148.197 KM (2,40%) i izdaci za kamate 51.191 KM (0,83%).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova uposlenih

Bruto plaće i naknade plaća sa 31.12.2016. godine iskazani su u iznosu od 1.408.290 KM. Obračun plaće i naknada vrši se sukladno Pravilniku o radnim odnosima, plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u službama za upravu općine Posušje⁷, Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika jedinstvenog tijela uprave i službi za upravu općine Posušje⁸, Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika jedinstvenog tijela uprave i službi za upravu općine Posušje⁹ i Odluci o utvrđivanju koeficijenta za obračun plaće Općinskog pravobranitelja općine Posušje¹⁰.

Navedeni propisi, kao i propisi na županijskoj razini vezani za obračun plaća i naknada nisu usklađeni sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Osnovica za obračun plaće koja se primjenjivala tijekom 2016. godine je iznosila 300 KM, odnosno 457,67 KM u bruto iznosu.

Neto plaća u 2016. godini (sa minulim radom) Načelnika je iznosila 2.024 KM, neto plaća Predsjedavajućeg Vijeća 1.868 KM, Općinskog pravobranitelja 1.778 KM, Ravnatelja Centra za socijalni rad Posušje 963 KM, a najniža neto plaća je iznosila 576 KM. Prosječna plaća na razini Općine u 2016. godini je iznosila 967 KM. Mjesečni paušal vijećnika iznosi 200 KM.

Pozivajući se na odredbe županijskih propisa, početkom svake godine se donose rješenja o godišnjoj ocjeni za državne službenike i namještenike, te oni uposlenici koji su ocijenjeni ocjenama „uspješan“ i „izuzetno uspješan“ ostvaruju pravo na povećanje osnovne plaće od 5% i 10% ovisno od dobivene ocjene rada za prethodnu kalendarsku godinu. Imajući u vidu da je donošenjem Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH prestala primjena odredbi Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH, koje se odnose na plaće i naknade državnih službenika i namještenika, kao i da županijski propisi nisu usklađeni sa federalnim propisom, smatramo neopravdanom isplatu uvećanja plaće po navedenom osnovu.

Ukupno ostvarene naknade troškova uposlenih ostvarene su u iznosu od 289.851 KM, a odnose se na naknade za topli obrok 181.714 KM (9 KM po radnom danu), naknade za prijevoz na posao i sa posla 48.152 KM, regres 33.200 KM, naknade učenicima i studentima za vrijeme obavljanja prakse 15.400 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti 7.340 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. 3.645 KM.

Isplate naknada vrštene su sukladno Pravilniku o radnim odnosima, plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u službama za upravu općine Posušje.

⁷ „Sl. glasnik općine Posušje“, br. 3/10, 9/13, 2/15 i 6/15

⁸ „Sl. glasnik općine Posušje“, br. 6/05, 9/08 i 7/13

⁹ „Sl. glasnik općine Posušje“, br. 9/07, 9/08 i 2/10

¹⁰ „Sl. glasnik općine Posušje“, br. 5/08 i 7/09

Preporuka:

- **Akte kojima se reguliraju isplate plaća i naknada uposlenih usuglasiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.884.241 KM, što predstavlja 31,98% ukupnih rashoda Općine. Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge 569.341 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 517.391 KM, izdaci za tekuće održavanje 500.613 KM, nabava materijala i sitnog inventara 99.995 KM, izdaci za energiju 89.747 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 72.079 KM, unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 15.817 KM, putni troškovi 14.883 KM i izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 4.375 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge su iskazane u iznosu 569.341 KM, a najvećim dijelom se odnose na: sredstva za isplatu ovršnih sudskih rješenja 90.972 KM, ostale stručne usluge 89.318 KM, izdaci za naknade zastupnicima 69.610 KM, ostali izdatke za druge samostalne djelatnosti 66.514 KM, usluge reprezentacije 63.391 KM, usluge izrade projektne dokumentacije 60.519 KM, ostale medicinske usluge 23.257 KM i izdaci za rad povjerenstava 18.053 KM.

Na poziciji **ostale stručne usluge** iskazani su izdaci u iznosu 89.318 KM, a najvećim dijelom se odnose na usluge tehničke podrške za potrebe održavanja manifestacije „Posuško lito 2016“, usluge procjene nekretnina i usluge nadzora.

Izdaci za naknade zastupnicima su iskazani u iznosu 69.610 KM (bruto), a odnose se na naknade Općinskog vijeća (mjesečni paušal i naknada za prisustvo sjednici). Odlukom o naknadi za rad vijećnika, predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća općine Posušje¹¹ utvrđena je naknada za rad vijećnika mjesečno u neto iznosu u visini 25% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH za prethodnu godinu (200 KM), a naknada za rad zamjenika predsjednika Općinskog vijeća utvrđuje se mjesečno u neto iznosu od 50% od prosječne neto plaće ostvarene u FBiH za prethodnu godinu (419 KM). Vijećnici i zamjenik predsjednika Vijeća imaju naknadu i za nazočnost na radnoj sjednici Vijeća u neto iznosu od 100 KM. U 2016. godini su obračunate naknade Vijećnicima za deset mjeseci, obzirom da se radilo o izbornoj godini, tako da za period od lokalnih izbora do konstituirajuće sjednice nisu obračunate naknade.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu 66.514 KM (bruto), a odnose se najvećim dijelom na angažiranje osoba po ugovoru o djelu za poslove pripreme i realizacije manifestacije „Posuško lito 2016“.

Izdaci za reprezentaciju su iskazani u iznosu 63.391 KM. **Općina nije donijela pisane procedure kojim se uređuje visina i način korištenja sredstava reprezentacije, procedure i pravila primanja i davanja poklona i vođenje evidencije o primljenim poklonima.**

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu 517.391 KM, a odnose se na gorivo za prijevoz 29.091 KM i prijevozne usluge 488.300 KM (prijevoz učenika na području Općine). Usluge prijevoza učenika u najvećem djelu obavljalo je poduzeće „Posušje bus“ d.o.o. temeljem okvirnog sporazuma koji je zaključen nakon provedenog otvorenog postupka iz 2014. godine, na razdoblje od tri godine, po cijeni od 3.100 KM za jedan dan prijevoza, do maksimalne vrijednosti od 1.627.500 KM. Temeljem predmetnog sporazuma, svakog mjeseca zaključivani su posebni ugovori.

Izdaci za tekuće održavanje su iskazani u iznosu 500.613 KM, a najvećim dijelom odnose se na: usluge opravka i održavanja cesta 352.586 KM, održavanje javnih površina 29.143 KM, održavanje vodovoda 27.443 KM i usluge opravka i održavanja zgrada 14.502 KM. Postupci odabira najpovoljnijih dobavljača za tekuće održavanje, kao i realizacija zaključenih ugovora šire su obrazloženi u točci 7. Izvješća.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge su iskazani u iznosu 72.079 KM, a najvećim dijelom se odnose na: PTT usluge 61.440 KM, izdaci za odvoz smeća 3.718 KM, izdaci za usluge osiguranja 3.510 KM, izdaci za vodu i kanalizaciju 2.323 KM i ostale komunalne usluge 1.087 KM.

Pravilnikom o naknadi za korištenje mobilnih telefona u službene svrhe utvrđena je pravo korištenja mobilnih telefona za Načelnika, Predsjednika Vijeća, Općinskog pravobranitelja, savjetnike Načelnika,

¹¹ „Sl. glasnik Općine Posušje“, br. 1/11

Tajnika, pomoćnike Načelnika, šefove odsjeka i stručnog suradnika za odnose s javnošću (u rasponu od 50 KM do 250 KM). Provedenom revizijom smo utvrdili da samo računi za mobilne telefone Načelnika i Predsjednika Vijeća glase na Općinu, dok se za ostalih deset djelatnika, na koje se odnosi prava na korištenje mobilnih telefona, a koji koriste privatne telefone, ova naknada se isplaćuje mjesечно u utvrđenom iznosu na njihov tekući račun. Ukupni troškovi isplaćeni u 2016. godini, na spomenuti način, a po ovom osnovu su iznosili 10.810 KM. Ovakav način isplate naknade za troškove mobilnih telefona nije sukladan pozitivnim zakonskim propisima.

Obzirom da navedeni izdaci predstavljaju dodatna primanja uposlenika, provedenom revizijom utvrdili smo da na iste nije obračunat i plaćen porez na dohodak i doprinosi, kako je to definirano odredbama članaka 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak.

Preporuka:

- **Preispitati zakonsku utemeljenost priznavanja naknade za privatne mobilne telefone na teret Općine, a na dodatna primanja od poslodavca vršiti obračun i plaćanje poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa sukladno odredbama članaka 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 1.528.987 KM, a odnose se na tekuće transfere neprofitnim organizacijama 797.101 KM, subvencije javnim poduzećima 397.400 KM, drugi tekući rashodi 171.609 KM, tekuće transfere pojedincima 159.377 KM i subvencije privatnim poduzećima 3.500 KM.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama se najvećim djelom odnose na transfere: osnovnim školama – materijalni troškovi 189.134 KM, sportskom savezu i sportskim klubovima 150.687 KM, dječjem vrtiću „Bajka“ 66.182 KM, udruženjima branitelja i obilježavanje značajnih obljetnica 65.032 KM, udruženju umirovljenika i invalidnih osoba 48.725 KM, Narodnoj knjižnici 46.646 KM, Radu Posušje 37.000 KM, Federalnoj geodetskoj upravi za izgradnju zemljишnoknjižnog ureda 30.000 KM, Općinskom izbornom povjerenstvu 29.200 KM, političkim strankama 22.400 KM, institucijama kulture 20.357 KM, kulturno-umjetničkim društvima 19.705 KM, sanacija vjerskih objekata 17.000 KM, crvenom križu 16.000 KM, mjesnim zajednicama 15.670 KM, RT HB 10.525 KM, Planinarskom društvu „Pločno“ za izgradnju planinarskog doma 8.000 KM, glazbenoj školi 6.927 KM, srednjim školama 5.938 KM, HGSS 4.000 KM itd.

Subvencije javnim poduzećima predstavljaju doznake sredstava JU za stambeno komunalne poslove „Urbikon“.

Drugi tekući rashodi se odnose na isplate po pravomoćnim sudskim presudama 142.253 KM i povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u iznosu 29.356 KM.

Tekućitransferi pojedincima se najvećim djelom odnose na: isplate stipendija 40.000 KM, isplate pojedincima iz materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba 33.617 KM, naknade štete uslijed deponiranja otpada 26.187 KM, ostali transferi pojedincima (sponzorstva, finansijska pomoć) 15.373 KM, prijevoz učenika 13.600 KM, isplata naknada vojnim invalidima i obiteljima poginulih branitelja 12.600 KM, pomoć kod elementarnih nepogoda 10.000 KM, subvencije studentske ishrane 7.000 KM i novčana naknada nezaposlenim osobama 1.000 KM.

Subvencije privatnim poduzećima se odnose na doznake dječjem vrtiću „Mama“ 2.000 KM, dječjem vrtiću „Bambi“ 500 KM i braniteljskoj zadruzi 1.000 KM.

Proračunom za 2016. godinu su tekući transferi najvećim djelom planirani po korisnicima sa definiranim pripadajućim iznosima. Odlukom o izvršenju proračuna je definirano da će se tekući transferi realizirati za definirane namjene sukladno raspoloživim sredstvima. Provedenom revizijom smo utvrdili nerazmjer realizacije sredstava tekućih transfera po korisnicima.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu 581.380 KM, a odnose se na transfere drugim nivoima vlasti. Najznačajniji kapitalni transferi predstavljaju transfere mjesnim zajednicama za izgradnju lokalnih vodovodnih mreža 264.585 KM (Rakitno 168.563 KM, Vlake – Podzona 39.515 KM, Vinjani 31.011 KM, Gradac 25.495 KM), eksproprijacija zemljišta 176.538 KM, transfere osnovnim školama 78.725 KM, održavanje stadiona Mokri Dolac 17.864 KM, transfer sportskom savezu 12.058 KM, transfer srednjim školama 10.325 KM, transfer dječjem vrtiću Bajka 6.786 KM, itd.

Proračunom za 2016. godinu su kapitalni transferi planirani po korisnicima sa definiranim pripadajućim iznosima. Odlukom o izvršenju proračuna za 2016. godinu je definirano da će se kapitalni transferi realizirati za utvrđene namjene, sukladno raspoloživim sredstvima, uvažavajući izdvajanja za iste namjene u ranijim godinama. Provedenom revizijom utvrdili smo nerazmjer realizacije sredstva po korisnicima, ali uvažavajući činjenicu da ne raspolažemo podacima o realizaciji istih u prethodnim godinama, analiza istog nije vršena.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu 377.412 KM, a odnose se na nabavu građevina 290.327 KM i nabavu opreme 87.085 KM.

Nabava građevina predstavlja ulaganje u Poslovnu zonu Osrdak 203.484 KM i izgradnju vodovodne mreže u naselju Vir 86.843 KM. Nabava opreme se odnosi na nabavu opreme za potrebe civilne zaštite 30.420 KM, računarske opreme 21.832 KM, prijevozne opreme 18.603 KM, ostale uredske opreme 11.488 KM, strojeve uređaje i alate 1.604 KM, itd. Procedure odabira dobavljača za nabavu stalnih sredstava, kao i realizacija zaključenih ugovora šire su obrazloženi u točci 7. Izvješća.

6.1.3 Financijski rezultat

Prema objavljenom Godišnjem izvješću proračuna Općine za 2016. godinu, iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za 2016. godinu	Izvršenje proračuna u 2016. godini	Izvršenje proračuna u 2015. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	6.783.100	6.637.573	4.881.403	98
I 1.	Prihodi od poreza	3.826.200	3.922.741	3.137.476	103
I 2.	Neporezni prihodi	1.863.400	1.756.506	1.366.016	94
I 3.	Primljeni transferi i donacije	1.093.500	958.326	377.911	88
II	RASHODI	6.346.500	5.892.137	4.693.774	93
II 1.	Tekući rashodi	3.619.000	3.730.579	2.986.818	99
II 2.	Tekući transferi	1.693.800	1.528.987	1.398.110	90
II 3.	Kapitalni transferi	951.300	581.380	261.118	61
II 4.	Izdaci za kamate	60.400	51.191	47.728	85
II 5.	Tekuća rezerva	22.000	0	0	-
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	436.600	745.436	187.629	171
IV	NETO NABAVKA STAL.SREDST. (IV 2. – IV 1.)	116.000	377.412	218.737	325
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	-
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	116.000	377.412	218.737	325
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III – IV	320.600	368.024	(31.108)	115
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1. – VI 2.)	0	0	47.200	-
VI 1.	Primici od finansijske imovine	0	0	47.200	-
VI 2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	-

VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1. – VII 2.)	(50.000)	(49.987)	(69.216)	99,97
VII 1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	-
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	50.000	49.987	69.216	99,97
VIII	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	270.600	318.037	(53.124)	-

U revidiranoj godini je iskazan **tekući deficit** u iznosu 745.436 KM, obzirom da su prihodi ostvareni u iznosu 6.637.573 KM, a rashodi u iznosu 5.892.137 KM.

Ukupan deficit revidirane godine je iskazan u iznosu 368.024 KM, obzirom da su pored ostvarenog tekućeg deficit-a, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu 377.412 KM.

U finansijskim izješćima je iskazano ostvarenje pozitivnog **ukupnog financijskog rezultata** u iznosu 318.037 KM, obzirom da su pored ostvarenog ukupnog deficit-a iskazani izdaci za otplatu duga u iznosu 49.987 KM.

Prema podacima iz bilance stanja na dan 31.12.2016. godine, ukupan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iznosi:

OPIS	31.12.2016.	31.12.2015.	Index
NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	2.991.689	3.162.579	95

Prema finansijskom iskazu „bilanca stanja“ na dan 31.12.2016. godine, iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (tzv. „akumulirani deficit“) u iznosu od 2.991.689 KM.

U odnosu na stanje iskazanog viška rashoda nad prihodima prethodne godine, isti je umanjen za 170.890 KM, a ne za 318.037 KM, koliko je iskazan ukupni finansijski rezultat za 2016. godinu. Spomenuto odstupanje u iznosu 147.147 KM je posljedica ispravke pogrešnog knjiženja iz ranijeg razdoblja na teret finansijskog rezultata.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja su iskazani u iznosu 403.505 KM, a odnose se na: novčana sredstva 484.664 KM, kratkoročna potraživanja 21.111 KM, dok su kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu -102.270 KM (potražni saldo).

Kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od pravnih osoba -8.363 KM, potraživanja od fizičkih osoba 20.443 KM i ostala potraživanja 9.031 KM.

Potraživanja od pravnih osoba se odnose na potraživanja za zakup javnih površina od 9.500 KM, potraživanja za plaćene troškove promidžbe u iznosu 4.000 KM, potraživanja za avanse 170 KM, dok su obveze prema namjenskim sredstvima civilne zaštite za prodanu kositicu iskazana da potražnoj strani potraživanja u iznosu 22.000 KM. Potraživanja od fizičkih osoba se odnose na potraživanje za prodaju stalnih sredstava (kositica). Na poziciji ostalih potraživanja iskazan je zahtjev za povrat PDV-a od Uprave za neizravno oporezivanje za nabavljenlo lož ulje za potrebe grijanja škola.

Provedenom revizijom utvrdili smo da obveze prema namjenskim sredstvima civilne zaštite nisu iskazane na način propisan odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Također, utvrđeno je da se ne vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to člankom 38. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu predviđeno, niti su sa svim kupcima provedena usuglašavanja iskazanih potraživanja ovjerenim konfirmacijama, kako je to člankom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.

Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi realnost iskazanih potraživanja u finansijskim izješćima za 2016. godinu.

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja je iskazano ustupanje 600 m vodovodnih cijevi JP Komrad po Ugovoru o sufinanciranju vodoopskrbnog sustava Tribistovo iz 2007. godine. Knjiženje spomenute transakcije je provedeno na način da je kao transfer iskazano 49.920 KM, što predstavlja cijenu koštanja ustupljenih cijevi, razlika iskazane vrijednosti u odnosu na stvarnu od 52.250 KM je proknjižena u korist finansijskog rezultata, a protustavka knjiženja je bila pozicija kratkoročnih razgraničenja.

Ustupanje vodovodnih cijevi, po Ugovoru o sufinanciranju vodoopskrbnog sustava Tribistovo, nije knjigovodstveno iskazano na način propisan odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke:

- *Pratiti potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih, sukladno članku 38. Računovodstvenim politikama za Federalne proračunske korisnike i riznicu.*
- *Slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru provesti usuglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, kako je to odredbama članka 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.*
- *U cilju istinitog iskazivanja stanja u finansijskim izveštima izvršiti korekcije knjiženja na pozicijama obveza prema namjenskim sredstvima civilne zaštite i kratkoročnih razgraničenja.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izveštima su iskazana stalna sredstva nabavne vrijednosti 11.998.658 KM, ispravke vrijednosti 1.538.661 KM i sadašnje vrijednosti 10.459.997 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu 709.676 KM.

Navedeno ukazuje da nije izvršeno usuglašavanje stanja sredstava sa izvorima sredstava za iznos od 9.750.321 KM. Uvidom u prezentirani nalog za knjiženje od 31.12.2008. godine, utvrdili smo da je navedeno odstupanje prvenstveno posljedica pogrešnog knjigovodstvenog evidentiranja nabavljenih cijevi u iznosu 4.887.398 KM na dugovnoj poziciji „izvora stalnih sredstava“, umjesto na potražnoj strani. Istovremeno je izvršeno pogrešno knjigovodstveno evidentiranje dugoročnog kredita na potražnu poziciju „ostalih izvora sredstava“, umjesto na dugovnu.

Tijekom revidirane godine iskazano je povećanje stalnih sredstava u iznosu 391.745 KM (nabava 377.412 KM, primljene donacije 14.333 KM), dok je smanjenje na poziciji stalnih sredstava iskazano u iznosu 307.336 KM (ispravka vrijednosti 292.862 KM, prodaja stalnih sredstava u iznosu 14.474 KM).

Preporuka:

- *Izvršiti usklađivanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava, kako je to propisano odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 4.676.294 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze u iznosu 3.214.481 KM, kratkoročne kredite i zajmove u iznosu 1.303.306 KM i obveze prema djelatnicima 158.507 KM.

Kratkoročne tekuće obveze se odnose na kratkoročne tekuće obveze prema pravnim osobama 3.044.609 KM, kratkoročne obveze prema fizičkim osobama 80.496 KM, obveze za tekuće transfere 44.807 KM i ostale kratkoročne obveze 44.570 KM.

Kratkoročni krediti i zajmovi predstavljaju dospjele, a neizmirene obveze po dugoročnom robnom kreditu zaključenim sa Federalnim ministarstvom financija za realizaciju Projekta vodoopskrbe Općine Posušje.

Obveze prema djelatnicima se odnose na obveze za plaću 120.734 KM, obveze za naknade plaće 25.384 KM, obveze prema porezima i doprinosima na plaće 12.390 KM.

6.2.4 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu 3.584.092 KM, a odnosi se na ugovor o robnom kreditu između FBiH i Općine Posušje od 15.07.2008. godine u iznosu 2.498.887 € (4.887.399 KM), rok otplate 15 godina, grejs period od šest godina, kamatna stopa 0,00% i maržom OEKB-a 1,275% godišnje. Prema otplatnom planu otplata kredita počinje 30.09.2015. godine kroz 15 jednakih polugodišnjih rata u iznosu 166.592 € i završava se 31.05.2022. godine. Namjena kredita je nabava cijevi za Projekt vodoopskrbe Općine Posušje po Ugovoru sa Ostap Engineering & Consulting GmbH Beč od 12.06.2007. godine. Instrument osiguranja plaćanja spomenutog kredita je Jamstvo Skupštine Zapadnohercegovačke Županije od 14.05.2007. godine.

Prema raspoloživim podacima na dan bilanciranja su prispjeli anuiteti u iznosu 1.303.306 KM, koji su preneseni na poziciju kratkoročnih obveza, ali iste nisu izmirene.

Tijekom revidirane godine su zatvorene obveze po dugoročnom kreditu kod Raiffeisen banke od 300.000 KM iz 2011. godine, uplatom od 49.987 KM.

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Rješenjima Načelnika od 14.12.2016. godine, imenovano je povjerenstvo za popis stalnih sredstava, dok popis novčanih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja nisu predviđeni.

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava je sačinilo popisne liste po vrstama stalnih sredstava i po lokacijama i nije utvrdilo odstupanje između knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. Spomenuto povjerenstvo nije sačinilo izvješće o popisu, te samim tim niti je načelnik donio odluku o usvajanju izvješća o popisu.

Uvidom u popisne liste stalnih sredstava utvrdili smo da stalnim sredstvima nisu dodijeljeni inventurni brojevi. Kao stalna sredstva su evidentirana i određena javna dobra (ulice, park, autobusna stajališta), za koje općina nema dokumentaciju koja bi potvrđivala da su ista njezino vlasništvo. Za navedeno je dato obrazloženje da su ista izgrađena ili rekonstruirana iz donatorskih sredstava, a uvjet za dobivanje tih sredstava je bio knjiženje te imovine kao stalnog sredstva Općine.

Obzirom da Općina nije provela popis novčanih sredstava, sitnog inventara, obveza i potraživanja, provedenom revizijom utvrdili smo da nije proveden cjelovit popis imovine, obveza i potraživanja, te samim tim niti je provedeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama članaka 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članka 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- **Provedenim cjelovitim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članaka 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članka 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.645.263 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 6.242.814 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu 402.449 KM. Stanje gotovine na početku godine je iskazano u iznosu 82.215 KM, dok je ista na kraju godine iznosila 484.664 KM.

Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno je sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBIH.

7. JAVNE NABAVE

Plan javne nabave Općine za 2016. godinu donesen je 04.01.2016. godine. U tijeku godine u tri navrata vršene su izmjene i dopune Plana. Ukupna konačna vrijednost nabava roba, usluga i radova planirana je u iznosu od 1.725.539 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini provedeno je 107 postupaka javnih nabava, na osnovu kojih je zaključeno 112 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 1.430.737 KM¹². Od ukupnog broja, tri ugovora u vrijednosti od 527.215 KM dodijeljena su nakon provedenih otvorenih postupaka; 20 ugovora u vrijednosti od 483.102 KM putem konkurenckih zahtjeva za dostavu ponuda i 89 ugovora u vrijednosti od 420.421 KM izravnim sporazumima.

Prema prezentiranoj dokumentaciji i izjavama odgovornih lica u istoj godini nije bilo žalbi na tendersku dokumentaciju. Izjavljena je samo jedna žalba na odluku o izboru najpovoljnijih ponuđača, Dva postupka nabave poništена su od strane ugovornog organa, odnosno, Općine.

Revidirali smo postupke dodjele 20 ugovora u vrijednosti od 771.054 KM, što predstavlja 53,89% od ukupne vrijednosti zaključenih ugovora, i to: dva ugovora dodijeljena putem otvorenih postupaka u vrijednosti od 465.344 KM, šest ugovora dodijeljenih putem konkurenckih zahtjeva u vrijednosti od 225.143 KM i 12 ugovora u vrijednosti od 80.567 KM izravnim sporazumima.

Svi revidirani postupci nabava predviđeni su u Planu javne nabave Općine za 2016. godinu i započeti su na osnovu pojedinačnih odluka. Općina, kao ugovorni organ, postupila je sukladno članku 90. Zakona o javnim nabavama i donijela Pravilnik o postupku direktnog sporazuma.

Provedenom revizijom nismo utvrdili značajne propuste i nepravilnosti, ali je za pojedine postupke javnih nabava karakteristično slijedeće:

- „**Nabava I. faze građevinskih i građevinsko-zanatskih radova za potrebe izgradnje logističkog centra za obrtnike, male i srednje poduzetnike na području općine Posušje**“, putem otvorenog postupka započeta je 08.01.2016. godine. Nabava je u najvećem dijelu financirana iz Proračuna FBiH, na temelju ugovora zaključenog sa Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta 24.11.2015. godine. Cilj ugovora bio je davanje finansijske potpore (bespovratnih, namjenskih sredstava) korisniku sredstava, radi provedbe Projekta „Izgradnja logističkog centra za obrtnike, male i srednje agro poduzetnike u Poslovnoj zoni Osrđak“ u Posušju. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 181.300 KM, od čega 145.000 KM dodjeljuje Ministarstvo ili 79,98 % od ukupno predviđenih troškova utvrđenih Projektom. Tendersku dokumentaciju preuzeo je osam zainteresiranih ponuđača. Ponude su dostavili svi ponuđači i iste su se kretale u rasponu od 173.453 KM (ponuda ponuđača „GTR“ d.o.o. Mostar), do 226.531 KM (ponuda ponuđača „Visak“ d.o.o. Mostar). Povjerenstvo je ocijenilo da je ponuda ponuđača „GTR“ d.o.o. neprirodno niska, radi čega je zatražila da je obrazloži. Obzirom da ponuđač nije dao precizne odgovore na zahtjeve ugovornog organa, pravdajući to poslovnom tajnom (za cijene materijala koje nabavlja od svojih dobavljača), povjerenstvo je ponudu istog odbacio kao neprihvatljivu. U predmetnom spisu, priloženo je i rješenje Ureda za razmatranje žalbi, kojim je u sličnoj stvari drugog ugovorenog organa, izjavljenu žalbu odbacio kao neosnovanu. Na preporuku povjerenstva, kao najpovoljniji ponuđač izabrana je firma „Kror“ d.o.o. Posušje. Na odluku o izboru, ponuđač koji je ponudio najnižu cijenu („GTR“ d.o.o. Mostar) izjavio je žalbu. Međutim, Ured za razmatranje žalbi uvažio je žalbu i Rješenjem br: JN2-03-07-1-427-7/16, od 11.05.2016. godine, poništio odluku i naložio Općini da ponovo izvrši vrednovanje ponuda. Dana, 31.05.2016. godine povjerenstvo je izvršilo ocjenu ponuda, o čemu je sačinila Zapisnik broj: 01-28-16/16. Na preporuku povjerenstva, Odlukom broj: 01-28-18/19, od 01.06.2016. godine, kao najpovoljniji izabran je ponuđač „GTR“ d.o.o. Mostar, sa kojim je 07.07.2016. godine zaključen ugovor broj: 01-28-21/16. Vrijednost ugovora je 173.453 KM sa PDV-om.

1.430.737 KM¹² - Sve iskazane vrijednosti postupaka javnih nabava i iznosi ugovora su sa uključenim PDV.

- U predmetu nabave „**Asfaltiranje i rekonstrukcija ulica u općini Posušje**”, provedenom putem otvorenog postupka, tendersku dokumentaciju preuzele su četiri zainteresirana ponuđača. Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač, „KTM-Brina” d.o.o. Posušje, u iznosu od 291.891 KM, sa kojim je 20.08.2016. godine zaključen ugovor.

Karakteristično kod revidiranih postupaka nabava koje su provedene putem konkurenčnih zahtjeva je da je Općina sva obavještenja o nabavama objavljivala u sustavu „E-nabave”, uključujući i tendersku dokumentaciju, ali nije upućivala zahtjeve za dostavu ponuda na adresu najmanje tri ponuđača, kako je propisano člankom 88. stavak (1) Zakona o javnim nabavama i člankom 9. stavak (5) Upute o dopunama Upute o uvjetima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvješća u postupcima javnih nabava u informacionom sustavu „E-nabave“. Neovisno o tome, u svim revidiranim slučajevima tendersku dokumentaciju preuzele su najmanje tri ponuđača. Napominjemo da je u svim slučajevima kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena i da nije bilo prekoračenja procijenjenih iznosa predmeta javnih nabava.

- U predmetu „**Nabava betonskih rubnjaka i opločnika za rekonstrukciju nogostupa**“, nakon objavljivanja obavještenja na portalu javnih nabava, tendersku dokumentaciju preuzele su tri kandidata zainteresirana ponuđača, a ponude su dostavili: 1. „Mrvelji“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 20.914 KM i 2. „M-Gradnja“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 24.699 KM. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač „Mrvelji“ d.o.o. Posušje, sa kojim je 04.07.2016. godine zaključen ugovor.

- U predmetu „**Nabava materijala za grijanje za potrebe osnovnih škola Gradac, Vinjani, Zagorje i Batin**“, nakon objavljivanja obavještenja, tendersku dokumentaciju preuzele su tri kandidata. Ponudu je dostavio samo ponuđač, „Vokel“ d.o.o. Posušje, sa kojim je 25.08.2016. godine zaključen ugovor, u vrijednosti od 41.996 KM.

- U predmetu nabave za „**Lot 1 - Nabava elektroinstalacijskih radova za potrebe izgradnje logističkog centra za obrtnike, male i srednje poduzetnike**, i za „**Lot 2 – Nabavka strojarskih radova za potrebe izgradnje logističkog centra**“, nakon objavljivanja obavještenja, tendersku dokumentaciju preuzele je pet kandidata. Za Lot 1, ponude su dostavili: 1. „Spin“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 42.540 KM; 2. S.O.R. „Elmi“, u iznosu od 41.354 KM i 3. „Vodič“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 40.040 KM, a za Lot 2 samo jedan, S.O.R. „Central“, u iznosu od 36.847 KM. Kao najpovoljniji izabrani su ponuđači, za Lot 1: „Vodič“ d.o.o. Posušje, a za Lot 2: S.O.R. „Central“ Posušje, sa kojima su 31.10.2016. godine, odnosno, 17.10.2016. godine, zaključeni ugovori.

- U predmetu „**Nabava materijala za izgradnju tlačnog i odvodnog cjevovoda vodoopskrbnog sustava Rakitno na području Općine Posušje**“, tendersku dokumentaciju preuzele je 10 kandidata, dok su ponude dostavila dva: „Welplast“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 42.757 KM i „Vodoskok“ d.o.o. Tomislavgrad, u iznosu od 47.534 KM. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač „Welplast“ d.o.o. Posušje, sa kojim je 30.11.2016. godine zaključen ugovor.

- U predmetu „**Nabava materijala za izgradnju transportnog cjevovoda od čvora 39 do čvora 42 u smjeru Vira općine Posušje**“, sa portala javnih nabava tendersku dokumentaciju preuzele je 12 kandidata, dok su ponude dostavili: 1. „Vokel“ d.o.o. Posušje, u iznosu od 42.589 KM i 2. „Vodoskok“ d.o.o. Tomislavgrad, u iznosu od 44.237 KM. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač „Vokel“ d.o.o. Posušje, sa kojim je 28.12.2016. godine zaključen ugovor.

Revidirali smo i 12 postupaka dodjele ugovora putem izravnih sporazuma, u vrijednosti od 80.567 KM. Procijenjena vrijednost nabava ni u jednom revidiranom postupku nije prelazila propisani iznos od 6.000 KM, bez PDV-a. Obzirom da je u svim slučajevima vrijednost nabave bila veća od 1.000 KM, sa svim izabranim ponuđačima zaključeni su ugovori.

Međutim, utvrdili smo da su se u pojedinim (nerevidiranim) postupcima predmeti nabave dijelili, što nije sukladno članku 15. stavak (6) Zakona o javnim nabavama. Naime, putem izravnih sporazuma dodijeljeni su ugovori o izvođenju radova na rekonstrukciji dijela nogostupa u ulici Fra Grge Martića, ponuđaču „ST Gradnja“ d.o.o. Posušje, u iznosima 6.082 KM, 6.168 KM i 4.538 KM, dok su ugovori o uslugama prijevoza učenika na relaciji Posušje - Tribistovo, u iznosima 7.004 KM, 5.016 KM i 4.514 KM, dodijeljeni taksi prijevozu „Brajko“ Posušje.

Uvidom u privremene situacije izabranih izvođača radova putem otvorenih postupaka, kao i u račune izabranih dobavljača u ostalim revidiranim postupcima, utvrdili smo da fakturirane cijene i količine odgovaraju ugovorenim cijenama i količinama i da nije bilo odstupanja fakturiranih u odnosu na ugovorene.

Preporuke:

- *U postupcima dodjele ugovora putem konkurenčkih zahtjeva, zahtjeve za dostavu ponuda upućivati i na adrese najmanje tri ponuđača, sukladno članku 88. stavak (1) Zakona o javnim nabavama;*
- *Sve postupke javnih nabava provoditi u okviru propisanih vrijednosnih razreda, sukladno članku 14., 15. i 87. Zakona o javnim nabavama, bez dijeljenja predmeta nabave.*

8. SUDBENI SPOROVI

Prema prezentiranom pregledu na dan 31.12.2016. godine postoje dva izvršna sudska rješenja protiv Općine u vrijednosti 147.605 KM sa obračunatim sudskim troškovima u iznosu 7.549 KM, a isti se odnosi na prava iz radnog odnosa (naknade troškova uposlenih). Sa Sindikalnom organizacijom Općine Posušje je 22.12.2014. godine zaključen sporazum kojim je definirana isplata ovih obveza u razdoblju 01.01.2015. do 31.12.2017. godine. Prema prezentiranim informacijama obveza na dan 31.12.2016. godine po navedenim sporovima su iznosile 72.228 KM.

Na dan 31.12.2016. godine protiv Općine je u tijeku 25 sudske postupaka sa tužbenim zahtjevima u vrijednosti 627.974 KM, od kojih je pet sporova o pravima iz radnog odnosa u vrijednosti 213.190 KM, 17 sporova temeljem dužničko – vjerovničkog odnosa u vrijednosti 314.784 KM, dok su tri zahtjeva za utvrđivanje prava vlasništva i uknjižbu nekretnina u vrijednosti tužbenog zahtjeva od 100.000 KM. Uvidom u karticu dobavljača na datum bilanciranja utvrdili smo da su tužbeni zahtjevi temeljem dužničko vjerovničkih odnosa iskazani u bilančnim evidencijama.

Istovremeno je prema prezentiranim podacima, Općina vodila dva sudska spora s ciljem stjecanja prava uknjižbe zgrade Rudnika Posušje i povrata stana „stečenog bez osnove“ uz zahtjev za naknadu od 100.000 KM.

9. KOMENTAR

Općina Posušje se u ostavljenom roku očitovala dopisom broj: 03-14-526/17 od 07.08.2017. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji Općine Posušje za 2016. godinu. U Očitovanju nisu date primjedbe na dostavljeni Nacrt Izvješća, te samim tim isto predstavlja konačno Izvješće o finansijskoj reviziji Općine Posušje za 2016. godinu.

**Rukovoditelj Sektora
za finansijsku reviziju**

Sead Čorbo, dipl.oec.

**Tim
za reviziju:**

Sead Čorbo, dipl.oec.- vođa tima

Danko Buhač, dipl.oec.- član tima

Aida Jogić, dipl.oec.- član tima

**IV PRIVITAK
GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu						
Naziv institucije: Općina Posušje						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekúćoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	6.783.100	6.637.573	4.881.403	-145.527	97,9	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	3.826.200	3.922.741	3.137.476	96.541	102,5	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	2.000	2.076	6.696	76	103,8	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	2.000	2.076	6.696	76	103,8	
Porezi na dobit poduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na plaću i radnu snagu	5.000	2.079	4.982	-2.921	41,6	
4. Porez na imovinu	395.000	343.649	350.135	-51.351	87,0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	3.000	2.552	3.248	-448	85,1	
6. Porez na dohodak	1.078.900	1.158.793	871.157	79.893	107,4	
7. Prihodi od indirektnih poreza	2.265.300	2.336.908	1.827.493	71.608	103,2	
8. Ostali porezi	77.000	76.684	73.765	-316	99,6	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.863.400	1.756.506	1.366.016	-106.894	94,3	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	40.500	37.298	39.734	-3.202	92,1	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	40.000	29.319	39.680	-10.681	73,3	
Ostali prihodi od imovine	500	7.979	54	7.479	1595,8	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi na temelju premije i provizije za izdanu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.822.400	1.718.958	1.326.282	-103.442	94,3	
Administrativne takse	104.200	94.415	97.535	-9.785	90,6	
Sudbene takse						
Komunalne naknade i takse	310.500	318.897	326.191	8.397	102,7	
Ostale proračunske naknade i takse	1.088.700	955.941	628.548	-132.759	87,8	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	311.000	343.286	270.941	32.286	110,4	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	8.000	6.419	3.067	-1.581	80,2	
Neplanirane uplate – prihodi						
Novčane kazne	500	250	0	-250	50,0	
Drugi tekući prihodi	10.000	7.688	0	-2.312	76,9	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	1.093.500	958.326	377.911	-135.174	87,6	
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	126.000	125.134	0	-866	99,3	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	727.500	460.771	298.174	-266.729	63,3	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	14.500	0	14.500	0,0	
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	210.000	337.859	69.000	0		
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije	30.000	20.062	10.737	-9.938	66,9	
II. RASHODI (od 1 do 7)	6.346.500	5.892.137	4.693.774	-454.363	92,8	
1. Plaće i naknade troškova uposlenih	1.692.900	1.698.141	1.660.231	5.241	100,3	

	Bruto plaće i naknade plaća	1.412.600	1.408.290	1.368.305	-4.310	99,7
	Naknade troškova uposlenih	280.300	289.851	291.926	9.551	103,4
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	148.900	148.197	143.821	-703	99,5
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.777.200	1.884.241	1.182.766	107.041	106,0
	Putni troškovi	15.600	14.883	12.735	-717	95,4
	Izdaci za energiju	118.050	89.747	97.637	-28.303	76,0
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	57.100	72.079	65.905	14.979	126,2
	Nabava materijala i sitnog inventara	92.000	99.995	82.218	7.995	108,7
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	537.000	517.391	533.603	-19.609	96,3
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	17.000	15.817	5.680	-1.183	93,0
	Izdaci za tekuće održavanje	468.000	500.613	82.372	32.613	107,0
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	9.900	4.375	4.514	-5.525	44,2
	Ugovorene i druge posebne usluge	462.550	569.341	298.102	106.791	123,1
4.	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi	1.693.800	1.528.987	1.398.110	-164.813	90,3
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	2.000	0	0	-2.000	0,0
	Tekući transferi pojedincima	174.000	159.377	123.158	-14.623	91,6
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	794.300	797.101	699.496	2.801	100,4
	Subvencije javnim poduzećima	550.000	397.400	426.350	-152.600	72,3
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	10.000	3.500	20.900	-6.500	35,0
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inozemstvo					
	Drugi tekuci rashodi	163.500	171.609	128.206	8.109	105,0
5.	Kapitalni transferi	951.300	581.380	261.118	-369.920	61,1
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	486.800	230.553	116.950	-256.247	47,4
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	464.500	350.827	144.168	-113.673	75,5
	Kapitalni transferi javnim poduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim poduze. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inozemstvo					
6.	Izdaci za kamate	60.400	51.191	47.728	-9.209	84,8
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inozemne kamate	58.400	50.253	43.218	-8.147	86,0
	Kamate na domaće pozajmice	2.000	938	4.510	-1.062	46,9
	Izdaci za kamate u svezi za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća proračunska pričuva	22.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	436.600	745.436	187.629	308.836	170,7
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	116.000	377.412	218.737	261.412	325,4
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabava građevina	36.000	290.327	68.457	254.327	806,5
	Nabava opreme	80.000	87.085	132.116	7.085	108,9
	Nabava ostalih stalnih sredstava					
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	0	0	14.537	0	0,0
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	3.627	0	
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	116.000	377.412	218.737	261.412	325,4
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	320.600	368.024	-31.108	47.424	114,8
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	47.200	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti					

Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	47.200	0	
Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama javnih poduzeća					
Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu					
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
Pozajmljivanje javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inozemstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	47.200	0	
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inozemnog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inozemnog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
2. Izdaci za otplate dugova	50.000	49.987	69.216	-13	100,0
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Inozemne otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja	50.000	49.987	69.216	-13	100,0
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdanim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-50.000	-49.987	-69.216	13	100,0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	270.600	318.037	-53.124	47.437	117,5

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu odobrilo dana 28.02.2017. godine

Načelnik
Branko Bago

Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Općina Ravno

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	403.505	6.729	5996,5
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	484.664	82.215	589,5
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	21.111	26.784	78,8
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	-102.270	-102.270	100,0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	10.459.997	10.374.393	100,8
9.Stalna sredstva	11.998.658	11.621.398	103,2
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	-1.538.661	-1.247.005	123,4
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	10.459.997	10.374.393	100,8
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	10.863.502	10.381.122	104,6
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	4.676.294	4.007.401	116,7
19.Kratkoročne tekuće obaveze	3.214.481	3.085.446	104,2
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	1.303.306	651.653	200,0
22.Obaveze prema zaposlenicima	158.507	270.302	58,6
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja			
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	3.584.092	4.285.733	83,6
25.Dugoročni krediti i zajmovi	3.584.092	4.285.733	83,6
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	2.603.116	2.087.988	124,7
28.Izvori stalnih sredstava	709.676	365.438	194,2
29.Ostali izvori sredstava	4.885.129	4.885.129	100,0
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	2.991.689	3.162.579	94,6
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	10.863.502	10.381.122	104,6

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 28.02.2017. godine.

Načelnik
Branko Bago

Izvješće o novčanim tijekovima Period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine		
Naziv institucije		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	6.645.263
2	Prihodi od poreza	3.922.742
3	Neporezni prihodi	1.756.507
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	605.967
5	Kapitalni transferi	352.359
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	7.688
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Financiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	6.645.263
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	5.813.397
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.794.659
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	159.014
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.854.855
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.590.905
20	Kapitalni transferi	412.990
21	Izdaci za kamate	974
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	379.430
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	379.430
24	Financiranje (25 + 26)	49.987
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	49.987
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	6.242.814
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	402.449
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	82.215
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	484.664

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine odobrilo dana 28.02.2017. godine.

Načelnik
Branko Bago